

(Данас, 24.5.2010)

- Харис Силајџић својом неовлашћеном посетом Београду доводи у заблуду Бориса Тадића, а Турска то исто чини државним властима Србије када је реч о њеном посредовању у разрешењу политичке кризе у БиХ. Председник Тадић и ја и даље имамо добре односе, али то не значи да су нам ставови потпуно идентични. Наравно да се из Београда ствари другачије виде него из Бањалуке - каже Милорад Додик, премијер Републике Српске, у разговору за Данас поводом сутрашње посете председника Председништва БиХ Хариса Силајџића главном граду Србије, где долази на Тадићев позив.

Из перспективе интереса РС, како оцењујете учестале контакте на релацији Београд-Сарајево, који су на неки начин крунисани такозваном Истанбулском декларацијом и доласком Хариса Силајџића у Београд?

- Истанбулски документ нема никаквог значаја за БиХ јер није формално усвојен, то је непостојећи документ. Силајџић га је неовлашћено потписао и тиме направио проблем и за председника Турске Абдулаха Гула и за председника Србије Бориса Тадића. Став РС је да само Председништво БиХ може да потврди или одбаци тај документ. Председништво зна да би његов српски члан Небојша Радмановић оспорио тај документ и зато га и не ставља на дневни ред. Јасно је да је Силајџић злоупотребио ситуацију у којој није било претходног договора и у којој се није поштовала уставна процедура. У том контексту видим и његову посету Београду.

Да ли сте задовољни Тадићевим објашњењем да Силајџић долази у Србију у „неформалну, радну посету“?

- Била она неформална, неслужбена, каква год, са становишта државничких послова и интереса, Силајџић потпуно неовлашћен долази у Београд и доводи у заблуду државну власт у Србији. Његов долазак користи само његовим потребама за манипулисањем муслиманско-бошњашке политичке структуре. Немам ништа против да се односи БиХ и Србије развијају, али они морају да буду у складу с предвиђеним процедурама.

Како доживљавате то што Тадић након сваког свог контакта с представницима власти у Сарајеву одлази код вас, да ли су то његови изрази поштовања или, можда, блефирање?

- Председник Тадић и ја имамо добре односе и контакте. Тадић зна мој став о Силајџићу и његовој посети Београду. Република Српска је животно заинтересована за односе са Србијом, али то не значи да су ставови потпуно идентични. У сваком таквом случају, ништа не остане неразјашњено.

Како оцењујете улогу Турске као посредника у односима Србије и БиХ и све тешњу сарадњу Београда и Анкаре?

- Србија треба да развија односе с Турском, јер је она једна од моћних економија данас у свету. Уколико интерес и могућност за сарадњу постоји, онда је та сарадња потребна. Ми немамо ниједну примедбу на то. Србија може да чини све што сматра корисним на том плану. Проблем настаје у тренутку када се Турска прихвата као евентуални посредник за питања у вези са БиХ. Та земља је навијачки настројена, односно искључиво подржава позиције Бошњака-муслимана. Турска ниједног тренутка ни по једном питању није показала објективност која би требало да се односи првенствено на уставно питање БиХ, а да не говоримо о интересима остала два ентитета. У Истанбулској декларацији пише да Турска подржава целовитост БиХ, а то је немогуће без подршке ентитетима, јер ако нема ентитета, нема ни БиХ.

Како се, по вама, Турска односи према интересима Републике Српске?

- Турска се показала као земља која је радила против интереса РС, и то континуирано, пре свега поводом политичких питања. Она је, у име исламских земаља, чланица Савета за имплементацију мира и увек је заступала интересе које су креирали Бошњаци у Сарајеву. Никада се није обазирала на наше ставове и ставове хрватског ентитета. У том погледу, она има манипулативне намере и зато је потребно имати то у виду када се с њеним представницима разговара у Србији о питањима БиХ. Што се тиче такозване Истанбулске декларације, Турска је морала да зна да Силајџић не може да потписује никакав документ. Тиме је направила највећу штету БиХ, али и РС, а господина Тадића довела у заблуду.

Без обзира на све „помирљиве изјаве“, и ваше и Тадићеве, о добрим односима Србије и РС, стиче се утисак да су неслагања међу вама све чешћа. Како то објашњавате?

- Немогуће је имати потпуну сагласност у свим питањима. Наравно да се из Београда ствари другачије виде него из Бањалуке, али то не значи да ми треба да погоршавамо наше односе о низу питања на којима добро сарађујемо још из доба владе Војислава Коштунице. Србија је усвојила Декларацију о Сребреници и то је њено право. Та декларација у БиХ није усвојена, јер не желимо да Сребреница као догађај буде издвојена. Она није спорна, али је спорно да у историји она буде записана као једино место злочина у БиХ.

Бојите ли се да би Београд могао да подржи некаква „флексибилнија“ тумачења Дејтонског споразума од оних за која се ви залажете?

- Могуће је подржати само изворни документ Дејтонског споразума. Србији неке ствари могу да изгледају другачије, али до сада нисмо имали проблема са званичним ставом Београда, а то је да се подржава БиХ и договор у оквиру ње. Никада се не заборавља и подршка Српској и њеним капацитетима. Србија неће доћи у позицију да те капацитете угрози. Нијансе су могуће, али ми верујемо у искреност таквог става.

Шта ако Србија у једном тренутку нађе неког другог савезника у Бањалуци? Ако на пример у предизборној кампањи, која следи ускоро, логистички подржи Младена Иванића?

- То могу да раде они који мисле да ће тиме добити подршку. Младен Иванић тражи подршку у РС, могуће је и да неко има симпатије према њему у Србији, али не видим да је симпатичан у Бањалуци.

Шта очекујете од предстојећег састанка ЕУ - Западни Балкан у Сарајеву?

Силајцић и Турска доводе у заблуду Тадића и Србију

Пише: Милорад Додик
понедељак, 24 мај 2010 18:34

- Том састанку ће, осим представника ЕУ и Западног Балкана присуствовати и представници Америке, могуће Русије, и Турске. Колико сам разумео, то ће бити неслужбени састанак на којем ће се појавити одређене особе, а не представници земаља. То указује на значај тог скупа. Када је реч о БиХ, мислим да ће на њему бити афирмисана политика визне либерализације и то ће бити највеће достигнуће. Присуство представника Косова за нас је неприхватљиво, јер БиХ није признала његову независност.

Да ли ће на том скупу министар спољних послова БиХ заступати и интересе РС?

- Одавно не очекујемо да министар спољних послова БиХ заступа интересе Српске, јер се у низу ситуација показало да он води приватну политику.

Ако неће он, ко ће их заступати? Ви тамо нећете отићи?

- Људи који ће бити тамо знају какви су односи унутар БиХ.

Очекујете ли одлазак високог представника из БиХ до краја године?

- Он је већ на неки начин отишао. Својим извештајима и једностраним тумачењима догађаја он сам, и себи и Српској и БиХ, прави проблеме. У ствари, он је део проблема.

(Разговор водила Лидија Валтнер)